

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om Handicaptalsmand.***(Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen)***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Martha Lund Olsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kuko, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut

Medlem af Inatsisartut Laura Tàunâjik, Siumut

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 25. april 2017 under FM2017 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget er fremsat som et lovforslag om en Handicaptalsmand, der skal lede en Handicaptalsmandsinstitution.

Handicaptalsmanden og Handicaptalsmandsinstitutionen skal blandt andet arbejde på at sikre og fremme rettigheder og interesser for personer med handicap i det grønlandske samfund. Handicaptalsmanden skal rådgive og vejlede personer med handicap, myndigheder, institutioner, organisationer, foreninger og private institutioner om handicappedes rettigheder, m.m.

Handicaptalsmanden skal i sit arbejde tage udgangspunkt i Grønlands forpligtigelser i forhold til FN's Handicapkonvention og øvrige regler og rettigheder, som gælder for personer med handicap.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Ved 1. behandlingen af forslaget i Inatsisartut den 25. april 2017 var der fuld tilslutning til lovforslaget om en Handicaptalsmand.

På denne baggrund blev forslaget henvist til nærmere behandling i Familie og Sundhedsudvalget.

Høringssvar

Udvalget bemærker, at forslaget blev sendt i høring i perioden 2. januar – 7. februar 2017. Der er i bilag 1 til de almindelige bemærkninger redegjort for høringen, foruden at høringssvarene er gengivet i deres helhed og behandlet i bilag 1.

Foruden offentliggørelsen af forslaget den 18. januar 2017 på Naalakkersuisuts høringsportal blev forslaget i høringsperioden sendt i høring hos følgende:

Formandens Departement, Finansdepartementet, Råstofdepartementet, Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger, Departementet for Fiskeri og Fangst, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, Departementet for Sundhed, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Departementet for Selvstændighed, Natur, Miljø og Landbrug, KANUKOKA, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Det Sociale Ankenævn, Inooqat, KNIPK, Sugisaq, KTK, Sukorseq, Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Angajoqqaatigiit (Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme), MIO, Kattuffiat Utoqqaat Nipaat, ISI, Neriuffiit Kattuffiat, Nuummi Gigtertut Peqatigiiffiat (Gigtforeningen i Nuuk), NIISIP, AK, SIK, NPK, IMAK, Institut for Menneskerettigheder, Grønlands Råd for Menneskerettigheder

Følgende havde indsendt høringssvar:

Institut for Menneskerettigheder, Det sociale ankenævn, NIISIP, MIO, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, SIK, KNIPK og Inooqat.

Følgende havde ingen bemærkninger til lovforslaget

Departementet for Finanser og Skatter.

Udvalget har taget høringsprocessen til efterretning, og takker for de engagerede høringssvar og behandlingen deraf.

Rettelsesblade

Den 21. april 2017 blev der udsendt et rettelsesblad til både lovforslaget, bemærkningerne til lovforslaget og til forslagets bilag 1 til erstatning for lovforslaget, bemærkningerne og bilag 1

af 14. april 2017. Rettelsesbladene blev udsendt som følge af lovteknisk notat af 24. marts 2017 fra Bureau for Inatsisartut.

Udvalgets arbejde med forslaget har taget udgangspunkt i de udsendte rettelsesblade.

Udvalgets behandling af forslaget

Familie- og Sundhedsudvalget har nøje gennemgået det fremlagte forslag.

Udvalget er i lighed med partierne, medlemmerne af Inatsisartut og Naalakkersuisut meget tilfreds med, at nærværende forslag bliver fremlagt, som opfølgning på beslutningsforslaget FM 2016/37, som enstemmigt blev vedtaget under FM 2016.

Udvalget har hæftet sig ved, at der under 1. behandlingen af forslaget var fuld politisk støtte til lovforslaget. Dette med henblik på at fremme og sikre, at de handicappedes rettigheder efterleves og beskyttes.

Vi både kan og skal styrke forholdene for handicappede, så der er ingen tvivl om, at der bliver mange opgaver at tage fat om for den kommende Handicaptalsmand og for Handicaptalsmandsinstitutionen som helhed.

Udvalget finder det vigtigt at fremhæve, at en kommende Handicaptalsmand er talsmand for alle personer med handicap i Grønland, uanset hvor de bor, alder og hvilke handicap de har.

Udvalget har som fagudvalg i Hjemmestyrets og Selvstyrets tid arbejdet med forholdene for vores handicappede medborgere.

Dette alt fra adgang til offentlige bygninger, værn mod seksuelle overgreb, skole, uddannelse og arbejdsmarked for blot at nogle enkelte eksempler.

I 2016 modtog udvalget evalueringen af 14. april 2016 af udlægningen af handicapforsorgen, som blev udlagt til kommunerne pr. 1. januar 2011. Dette under forudsætning af, som det anføres i betænkningen til lovforslaget FM 2010/121, at forholdene for de handicappede ikke blev forringet som følge af udlægningen af handicapforsorgen til kommunerne.

Evalueringen taler sig eget sprog om, at den store kommunesammenlægning i sammenfald med udlægningen af handicapforsorgen desværre på flere områder har haft negative konsekvenser for forvaltningen af handicapområdet.

Udvalget skal ikke i denne sammenhæng gå i nærmere detaljer derom, men skal blot i forhold til den kommende Handicaptalsmand og den forestående revidering af handicaplovgivningen erindre om den nævnte evaluering, og de deri fremførte problemstillinger.

Handicaptalsmanden vil kunne få flere samarbejdsparter i og udenfor landet i det videre arbejde.

For Familie- og Sundhedsudvalget har det altid været en stor og indsigtsfuld berigelse at kunne samarbejde med handicapforeninger og handicaporganisationer i og udenfor landet.

Udvalget ser med henvisning til forslagens § 6 også frem til et inspirerende samarbejde med den kommende Handicaptalsmand, ligesom udvalget nøje vil følge med i Handicaptalsmandens årlige beretninger om sin virksomhed.

Handicapområdet trænger som nævnt forsat til en styrkelse, og i denne sammenhæng skal udvalget endvidere pege på forventningerne til Det Landsdækkende Handicapcenter, som åbner i 2017 i Sisimiut.

Udvalget finder i øvrigt, at det fremsatte forslag fremstår med den fornødne klarhed, hvorfor udvalget ikke skal kommentere yderligere på selve lovforslaget.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering er beskrevet under forslagens almindelige bemærkninger. Det er her anført, at der i Finansloven for 2017 allerede er afsat 2,5 mio. kr. til en handicaptalsmand med tilhørende sekretariat. Bevillingen er foreløbig optaget under hovedkonto 30.01.01, men denne må i sin helhed nødvendigvis overføres til en selvstændig hovedkonto fra og med 2018. Udvalget må antage, at bevillingen fremadrettet mindst vil udgøre 2,5 mio. kr. årligt. Er denne antagelse ikke korrekt, bedes det senest meddelt ved 2. behandlingen af forslaget. Udvalget har bemærket, at Finansdepartementet ikke har afgivet hørings svar til forslaget.

Kan der være økonomiske og faglige fordele ved, at den kommende Handicaptalsmandsinstitution delte lokaler og kontorfaciliteter med anden institution, instans eller lignende, så bør sådanne muligheder afsøges.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse i den foreliggende form.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Martha Lund Olsen
Formand

Mala Høy Kuko
Næstformand

Jess Svane

Laura Tàunâjik

Debora Kleist

Mimi Karlsen

Kelly Berthelsen